

Vlinder.flits

18 september 2009

- [Najaar vol vlinders](#)
- [Nieuwe dagvlinder voor Vlaanderen](#)
- [Spaanse vlag steeds algemener](#)
- [Uw waarnemingen tellen!](#)
- [Smeer mee!](#)

Najaar vol vlinders

Tijdens deze aangename nazomerdagen kan je nog opvallend veel soorten vlinders waarnemen. De voorbije dagen werden er in Vlaanderen nog [23 verschillende soorten dagvlinders](#) gemeld.

Opvallend zijn de vele kraakverse exemplaren van Dagpauwoog en Atalanta. Dagpauwogen eten zich nu nog rond vooraleer een plekje op te zoeken om de winter door te brengen. Atalanta's zijn normaal trekvlinders die zich nu richting zuiden zouden moeten spoeden, maar het lijkt er op dat ze meer en meer ook hier proberen overwinteren. Ook Distelvlinders en Oranje luzernevlinders zijn nog volop aanwezig. Van de Rode Lijst soorten kan je nog de Heivlinder, Argusvlinder en Kleine parelmoervlinder waarnemen. Van de Kleine ijsvogelvlinder is momenteel opnieuw een tweede generatie actief, een fenomeen dat zich de laatste jaren steeds vaker voordoet. Opnieuw een effect van klimaatverandering?

Nachtvlinderliefhebbers kunnen zich opmaken voor een mix van Herfst- en goudduilen, Goudgele boorders, Gepluimde spanners, Krakelingen en Papegaaitjes. Het nachtvlinderseizoen zit er helemaal nog niet op!

Vliegen er in jouw tuin ook nog vlinders? Niet vergeten dan om je persoonlijke fiche voor de maand september in te vullen op www.vlindermee.be.

Nieuwe dagvlinder vestigt zich in Vlaanderen

Het Kaasjeskruidkoppje werd in Vlaanderen tot voor kort enkel als zeldzame zwerver waargenomen. De voorbije zomer werd de soort echter op verschillende locaties in het zuidoosten van Vlaams-Brabant gespot. Recent werd ook op verschillende plaatsen het afzetten van eitjes vastgesteld. Dat wijst er op dat de soort zich nu ook in Vlaanderen voortplant! (foto: Marc Herremans)

De verspreiding van het Kaasjeskruidkoppje was beperkt tot de kalkrijke streken ten zuiden van de Maasvallei. Door de warme zomers kon de soort zich lokaal uitbreiden en werd ze steeds noordelijker waargenomen. Ondertussen ontdekten vrijwilligers van Natuurpunt al op 16 verschillende locaties in Zuidoost-Brabant het Kaasjeskruidkoppje. De belangrijkste vindplaatsen zijn de natuurgebieden Hoegaardse valleien en de omgeving van Tienen. Een opsteker voor de beheerders van deze gebieden!

Naar aanleiding van deze vondsten verspreidde Natuurpunt een [persbericht](#).

Spaanse vlag steeds algemener

Ook de Spaanse vlag, een opvallende (dagactieve) nachtvlinder wordt de laatste tijd steeds vaker gezien. Deze soort was tot voor kort een echte zeldzaamheid in Vlaanderen, waarvan enkel in de regio Leuven geregeld waarnemingen werden verricht. Intussen heeft de soort haar verspreidingsgebied uitgebreid tot grote delen van Vlaams-Brabant (met name Oost-Brabant), het zuiden van de provincie Limburg (tot Genk) en het zuiden van de provincie Antwerpen (regio Mechelen). Ten westen en noorden van deze gebieden blijft de Spaanse vlag zeldzaam. De laatste stand van zaken van de verspreiding zie je op [dit kaartje](#). Er zitten nog heel wat gaten in deze verspreiding, dus als je zelf een Spaanse vlag hebt waargenomen, zeker melden! (foto: Marc Herremans)

Uw waarnemingen tellen!

Uw waarnemingen van dag- en nachtvlinders vormen een enorme bron van kennis voor het natuurbehoud. Meer en meer mensen beseffen dit, én tellen ook mee. Een klein overzicht:

- Tijdens het tuinvlindertelweekend werden door 2432 deelnemers maar liefst 59.775 vlinders geteld (gemiddeld 25 vlinders van 6 soorten per tuin). Voor de maandelijkse tellingen hebben al 1768 tellers zich geregistreerd.
- Via Waarnemingen.be kwamen op anderhalf jaar tijd 115.312 meldingen van dagvlinders binnen en maar liefst 187.691 meldingen van nachtvlinders. De teller van het aantal verschillende soorten nachtvlinders staat reeds op 1.431 !
- In het kader van het nachtvlindermeetnet, dat aantalsevoluties van algemene en minder algemene nachtvlinders wil opvolgen, werden dit jaar al meer dan 20.000 waarnemingen verzameld op een [gestandaardiseerde manier](#).
- Dit jaar werden dankzij gerichte zoektochten al 13 nieuwe 5x5 kilometerhokken met Iepenpage, 30 nieuwe 5x5 kilometerhokken met Sleedoorpage en 16 nieuwe vindplaatsen van Kaasjeskruidkopje ontdekt. Al deze informatie zal worden gebundeld in de op stapel staande atlas van de dagvlinders.

Wie hokken heeft geeld in het kader van het atlasproject maar zijn gegevens nog niet heeft doorgegeven, vult deze nu liefst zo snel mogelijk in op [vlinders.inbo.be](#), of stuurt ze op naar [Dirk Maes](#), INBO, Kliniekstraat 25, 1070 Brussel.

Dank aan alle waarnemers en tellers! Hopelijk kan deze gegevensstroom blijven aanhouden, want cijfers zijn meer dan ooit van belang voor het natuurbehoud.

Smeer mee!

De herfst is het seizoen bij uitstek om nachtvlinders te lokken met een bijzondere methode: *smeer*. Dat is een mengsel van alcohol en suiker dat je op boomstammen aanbrengt. Nachtvlinders worden door de geur aangetrokken en komen smullen van dit goedje. Nu het aantal nectarplanten vermindert, is dit voor hen een welkome aanvulling op hun menu. Je kan tientallen tot honderden nachtvlinders op één avond te zien, als je deze methode toepast.

Praktisch: neem 1 liter goedkope rode wijn, los er een kg witte suiker in op en breng deze stroperige vloeistof (liefst enkele uren voor zonsondergang) op ruwe boomstammen aan, over een oppervlakte

van zo'n 10 x 15 cm. Smeer best verschillende bomen in, vooral op onverlichte plaatsen, dat geeft het beste resultaat! Tussen 21 en 23.00 kan je dan met de zaklamp controleren welke vlinders er op de smeer afkomen. Veel smeerplesier!

Meer informatie: [Wim Veraghtert](#), 015/77 01 62.

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen ? Klik dan [hier](#).

Opmerkingen of vragen? Mail dan naar vlinders@natuurpunt.be.